

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення 04.11.2019).
2. Коцан Л. М. Соціально-регулююча роль оподаткування доходів. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Випуск 22. Частина 2. 2017. С. 88 – 91.
3. Звіти про виконання місцевих бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя за 2015-2018 рр. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu> (дата звернення 04.11.2019).

Гринчишин Віктор Ігорович

студент 3 курсу факультету фінансів та обліку, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Коломийчук Н.М.

ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДАТКІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я

Місцеві бюджети сформувалися разом з виникненням органів місцевого самоврядування. Вони є у федеральних і унітарних державах. Значний вплив на функціонування місцевих бюджетів має державний устрій та національні особливості організації місцевого самоврядування.

Місцеві бюджети – це фонди грошових коштів, призначені для реалізації завдань і функцій, покладених на органи самоврядування. За рахунок фондів грошових коштів місцевих бюджетів — складової бюджетної системи держави і фінансової бази діяльності органів самоврядування – забезпечується фінансування заходів економічного і соціального розвитку на відповідній території [1].

В умовах побудови правової та демократичної держави з соціально-орієнтованою ринковою економікою актуалізуються питання забезпечення реалізації конституційного права людини на охорону здоров'я. Провідну роль у підвищенні доступності та якості надання медичних послуг населенню, гарантованих державою, відіграють бюджетні кошти як основне джерело фінансових ресурсів галузі охорони здоров'я. Адже, як наголошує відомий український науковець, економіст С.І. Юрій про те, що незадовільний стан фінансування охорони здоров'я призвів до найжахливішого наслідку сучасного становища в Україні –

тенденції до вимирання народу, що вказує на відсутність стратегії соціально-економічного розвитку держави, на брак концепцій переходу країни з певним економічним потенціалом від командно-адміністративної системи ведення господарства до соціально ринкової економіки [3].

Фінансування охорони здоров'я здійснюється за рахунок Державного бюджету України, місцевих бюджетів, фондів медичного страхування, благодійних фондів та будь-яких інших джерел, не заборонених законодавством.

Бюджетне фінансування забезпечує рівний доступ до медичної допомоги, можливість оптимізації системи охорони здоров'я в національному масштабі, відносно простоту технологій фінансування й оплати праці в цій сфері.

Заклади охорони здоров'я поряд із державним фінансуванням розвивають інші джерела фінансових надходжень, серед яких - страхові благодійні платежі, надходження від лікарняних кас, надання платних послуг, компенсаторні оплати, а також застосовують дозволені госпрозрахункові механізми. Крім того, в загальній структурі фінансування охорони здоров'я розвивається приватний сектор надання медичних послуг.

Інститут медичного страхування в Україні тільки починає розвиватися й функціонує у вигляді добровільного медичного страхування та лікарняних кас. Страхові компанії пропонують такі види добровільного медичного страхування, як страхування здоров'я на випадок хвороби й безперервне страхування здоров'я. Базові програми медичного страхування охоплюють: амбулаторно-поліклінічну медичну допомогу, стоматологічні послуги, стаціонарне лікування, медичне обслуговування вдома, швидко та невідкладну медичну допомогу. Страхова сума при страхуванні здоров'я на випадок хвороби коливається від 1,5 до 15 тис. дол. США (страхові внески становлять 0,5-5 % від цієї суми); при безперервному страхуванні здоров'я - 720 тис. дол. США (страхові внески становлять 0,5-0,8 % зазначеної суми). За бажанням страхувальника, крім базових програм до страхового полісу можуть належати додаткові страхові програми (вакцинація дітей, медична допомога під час поїздок територією України чи за її межами на відпочинок та ін.) [2].

Аналіз фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я свідчить про майже повну залежність фінансового потенціалу зазначених

інституцій від бюджетних коштів, що не можуть повністю задовольнити їхні потреби. Через неспроможність держави усунути негативні наслідки впливу ринкових механізмів на функціонування галузі охорони здоров'я стрімко розвивається «тіньовий» сектор у закладах цієї галузі, який породжує небажані явища:

– економічні: грошові потоки, що формуються за рахунок неофіційних платежів пацієнтів за надані медичні послуги, не інвестуються у розвиток закладів охорони здоров'я (запровадження нових медичних технологій, підвищення якості медичних послуг тощо), чим обмежують можливості органів державної влади та місцевого самоврядування збільшувати бюджетні кошти на їх утримання;

– соціальні: не сповна забезпечується конституційне право громадян на безоплатну медичну допомогу, через зростання вартості медичних послуг знижується їх доступність для населення з низьким рівнем доходу, виникають соціальна напруженість і невдоволення ситуацією, що склалася, у пацієнтів та медичного персоналу.

У зв'язку з цим актуальним є здійснення реформ, спрямованих на покращення фінансового забезпечення галузі охорони здоров'я України через створення ефективної та прозорої моделі фінансування, що орієнтована на реальні потреби пацієнтів, раціоналізацію використання фінансових ресурсів та удосконалення системи управління охороною здоров'я. У цьому контексті надзвичайно важливими є зміна ідеології діючої системи фінансування медичних закладів і фінансового планування у сфері охорони здоров'я - підходів, засад, форм і методів, перехід від фінансування медичного закладу та фінансового планування на основі ліжко-днів і централізовано затвердженого кошторису з досить деталізованим розкладом коштів по окремих статтях, що існує вже понад 50 років (ще з радянських часів), до фінансування медичної послуги і фінансового планування на основі програми методом програмно-цільового бюджетування. Фактично йдеться про те, що заклади охорони здоров'я повинні отримувати фінансування залежно від обсягів і якості медичних послуг [2].

Література:

1. Бюджетна система: підруч. / за наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. Тернопіль: Економічна думка, 2012. 606 с.

2. Устинов А.В. Державний бюджет–2019: скільки грошей закладено на охорону здоров'я. *Український медичний часопис*.2018.№ 11 URL: <https://www.umj.com.ua/article/133135/derzhavnij-byudzheth-2019-skilki-groshej-zakladeno-na-ohoronu-zdorov-ya> (дата звернення: 01.11.2019).
3. Лободіна З. М. Планування видатків бюджетів на охорону здоров'я в умовах реформи міжбюджетних відносин: *Збірник тез Перших наукових читань пам'яті С.І. Юрія* (м. Тернопіль, 26 листопада 2015 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2015. С. 110 – 115.

Дембасюк Дмитро Сергійович

студент 2 курсу ОС «магістр» ННІОТ, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Гупаловська М.Б.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Сучасні реалії фінансової політики України демонструють, що одним із домінуючих факторів, який неоднозначно впливає на розвиток країни, формуючи тенденції до гальмування соціально-економічного прогресу, є зростання до загрозливих меж боргового навантаження. Сучасний економічний розвиток України характеризується стрімким збільшенням обсягів державного боргу, що є причиною зростання боргового навантаження в країні і, як наслідок, погіршення стану боргової безпеки, що негативно позначається як на самостійності держави та і на рівні життя населення. Без належного вирішення боргової безпеки є безперспективність покращення економічного зростання країни та демократизація життя суспільства.

Боргова безпека країни є досить складним та суперечливим явищем, оскільки існує багато підходів до визначення її сутності.

Зокрема під борговою безпекою розуміють такий рівень внутрішньої і зовнішньої заборгованості з урахуванням вартості її обслуговування й ефективності використання внутрішніх і зовнішніх запозичень та оптимального співвідношення між ними, достатній для вирішення соціально-економічних потреб, що не загрожує втратою суверенітету і руйнуванням вітчизняної фінансової системи [1].

На рівень боргової безпеки здебільшого впливають такі чинники:

– ступінь інформаційного та нормативно-правового забезпечення боргової політики держави;